

Който има невестата.

„Който има невестата, женихъ е.“*)

Въ свѣта, отъ памти вѣка още, сѫществуватъ известни институти, известни учреждения, произходътъ на които е неизвестенъ. Такива институти и учреждения, такива навици и чѣрти сѫществуватъ и въ живата природа, въ всички живи, разумни сѫщества, а най-много въ разумните хора. За да разбере известна идея, известенъ институтъ или известно учреждение, човѣкъ първо трѣбва да разбира неговия дѣлбокъ вжтрешнъ смисълъ. Това разбиране не се постига само съ теоретизиране. Теорията сама не разрешава въпроситъ. Запримѣръ, въ математиката се казва, че $a + b = c$. Това равенство още не разрешава задачитъ. Колкото пжти и да напишете това равенство, или както и да го замѣствате съ живи числа, или каквito пермутации да правите съ даденитѣ величини, това пакъ нѣма да разреши въпроситъ. Има само единъ начинъ, по който може да се разреши тази задача. Кой е този начинъ? — Истината. Само истината освобождава човѣка. И действително, който следва истината, той е свободенъ човѣкъ. Това значи $a + b = c$.

Всички съвременни учени следватъ истината, а при това никой отъ тѣхъ не е свободенъ. Казватъ, че който има знания, наука, той е културенъ, свободенъ човѣкъ. Така ли е въ сѫщностъ? Отъ памти вѣка е имало учени хора, философи, а при все това пакъ не сѫ били свободни. Ще кажете, че за да бѫде свободенъ, човѣкъ първо трѣбва да уреди работитъ си. Работитъ на много хора сѫ уредени, но тѣ пакъ не сѫ свободни. Значи, свободата не зависи отъ това, дали работитъ на човѣка сѫ уредени, или не. Работитъ на хората могатъ да бѫдатъ уредени, могатъ да бѫдатъ неуредени, а при това тѣ пакъ не сѫ свободни. Значи, за да бѫде свободенъ, човѣкъ трѣбва да е придобилъ истината, да знае нѣщо. Докато е младъ, човѣкъ идеализира нѣщата, представя си ги въ такъвъ видъ, въ какъвто не сѫ. Ако започне да мисли за възлюблената си, той си я представя като божество, пише ѝ прекрасни писма, колѣничи предъ нея, обещава ѝ добъръ животъ, щастие, богатство,

*) Иоана 3 : 29.